

Samråd i Folketingets Energi-, Forsynings- og Klima- udvalg den 5. april 2016 vedr. PSO-løsning

Samrådsspørgsmål K

I Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg har Villum Christensen (LA) stillet ministeren følgende samrådsspørgsmål K:

Samrådsspørgsmål K:

”Vil ministeren redegøre for de mulige løsningsmodeller i forhold til Europa-Kommissionens erklæring af den danske PSO-model som traktatstridig?”

Ministerens svartale:

INDLEDNING

Jeg vil gerne starte med at takke for spørgsmålet, som jeg vil søge på bedste vis at besvare i det følgende.

Som det er udvalget bekendt, mener EU-Kommissionen, at det danske PSO-system ikke er foreneligt med traktaten. Der skal findes og implementeres en løsning på problemstillingen inden den 1. januar 2017.

Regeringen arbejder målrettet på at finde en hensigtsmæssig løsning, men det er ikke en nem opgave. PSO-ordningen udgør en væsentlig økonomisk størrelse, og der er mange hensyn at tage ved ændring af PSO-ordningens indretning.

Det er vigtigt, at vi finder en løsning, som tilgodeser Danmarks interesser bedst muligt.

MULIGE LØSNINGSMODELLER

Der tegner sig to hovedmodeller for en løsning: en finanslovsløsning og en åbningsløsning. Jeg vil i det følgende redegøre nærmere for løsningsmodellerne.

1. Finanslovsløsning

Ved finanslovsløsningen omlægges finansieringen fra PSO-tariffen til finansloven, således at støtten til vedvarende energi finansieres via finansloven.

Med finanslovsløsningen skal udgifterne til VE-støtte jo også finansieres. Udgifterne kan principielt finansieres gennem skatter og afgifter eller via en reduktion af andre offentlige udgifter. Der er principielt mange varianter.

Regeringen har et skattestop. Men netop den fremtidige finansiering af PSO-udgifterne er undtaget, fordi vi er klar over, at der er tale om ordninger af en betydelig størrelsesorden.

1a. Finansiering ved personbeskatning

Udgifterne til VE-støtten kan finansieres over personbeskatningen på linje med andre statslige udgifter. Det betyder højere skatter.

Med en personskatteløsning fjernes grundlaget for Kommissionens kritik én gang for alle, fordi koblingen fjernes mellem på den ene side udgifter til VE-støtte og på den anden side indtægter fra PSO-tariffen på elforbruget.

Finansieres VE-støtten over finansloven ved en forhøjelse af personskatterne vil det indebære væsentlige samfundsøkonomiske gevinster. Det skyldes, at de forvridende effekter i skattesystemet samlet set formindskes, hvis PSO-opkrævningen forsvinder og personbeskatningen stiger. Der er især store gevinster ved at afskaffe PSO-tariffen for det almindelige elforbrug, hvor der ud over PSO også betales en høj elafgift.

Husholdninger og virksomheder vil få lavere udgifter til elforbruget, når PSO-tariffen fjernes. Lavere afgifter på el reducerer forbrugerprisen på el. Det vil fremme den elektrificering, som er nødvendig for den grønne omstilling af energisystemet. Det vil f.eks. blive mere fordelagtigt at bruge eldrevne varmepumper til opvarmning i stedet for oliefyr i husholdningerne, end det er tilfældet i dag.

Derudover vil en omlægning til personbeskatning betyde mærkbare lempelser for virksomhederne, og i særlig grad for de elintensive virksomheder.

Omlægningen vil indebære, at personskatterne stiger, men samtidig falder udgifterne til el for både husholdninger og erhverv. Erhvervenes afgiftslempelser kommer også husholdningerne til gode – enten via lavere priser eller højere løn eller højere indtjening. Samlet set vil omlægningen gøre skattesystemet mindre forvridende og reducere husholdningernes skattebelastning.

1b. Finansiering ved øget elafgift

Støtten til vedvarende energi kan også finansieres over finansloven ved at hæve elafgiften med fx et ensartet beløb for alle, dvs et beløb der i udgangspunktet svarer til PSO-tariffen.

En sådan omlægning vil ikke umiddelbart ændre prisen på el for de fleste elforbrugere. Den forhøjede elafgift erstatter PSO-tariffen, men elafgiften kan ikke justeres op og ned flere gange om året i stil med PSO-tariffen. Der opnås ikke umiddelbart nogen samfundsøkonomiske gevinster ved denne finansieringsform via elafgiften.

Selv om det gennemsnitligt ikke ændrer elprisen for forbrugerne, vil der være en del virksomheder, der vil kunne blive ramt. Det gælder de virksomheder, der i øjeblikket er helt eller delvist fritaget fra PSO-tariffen. Det drejer sig bl.a. om

virksomheder med egenproduktion af el. Endvidere er der en række el-intensive virksomheder, som modtager tilskud til PSO-betalingen.

Afgifterne vil netto forøges for de virksomheder, der har lempelser eller modtager tilskud til PSO-tariffen. Problemet for de elintensive virksomheder kan dog eventuelt modvirkes ved at videreføre den nuværende målrettede PSO-tilskudsordning til elintensive virksomheder i en eller anden form. Videreførelsen kræver, at tilskudsordningen kan statsstøttegodkendes i det nye system. Det er dog for tidligt at sige, hvordan dette i givet fald præcist ville skulle skrues sammen.

2. Gradvis omlægning

PSO-ordningen udgør en væsentlig økonomisk størrelse. En evt. omlægning til skattefinansiering kan naturligvis være en udfordring, hvis det skal ske på én gang. Det kunne derfor være en fordel at omlægge gradvist over nogle år.

I et interview i Børsen d. 22. februar i år var Kommissionens konkurrencekommissær ikke afvisende over for at overveje en gradvis omlægning til skattefinansiering som en løsningsmodel.

Kommissionens vurdering af de forskellige løsningsmodeller er jo central her, og de positive signaler fra konkurrencekommissæren kan forhåbentligt bidrage til, at vi finder en hensigtsmæssig løsning.

3. Åbning af dansk VE-støtte overfor udlandet

Man kan ligeledes modvirke den diskrimination, som Kommissionen finder karakteriserer den nuværende model, ved at åbne støtteordningerne til vedvarende energi, så VE-producenter i udlandet kan få adgang til en vis andel af den danske støtte. Der vil her være tale om en model mindende om det åbne udbud af støtte til solceller, som blev aftalt med Kommissionen som en midlertidig løsning på PSO-problemet i 2015-2016.

En åbningsløsning vurderes at være en relativt kompliceret løsningsmodel. En åbningsløsning kræver mere omfattende lovgivning end en finanslovsløsning, og den kræver en anden EU-proces, da den skal statsstøttegodkendes af Kommissionen.

Samtidig vil en åbning over for udlandet nødvendiggøre, at PSO-tariffens størrelse fastsættes ved lov. Derudover skal der som udgangspunkt indgås aftale med et eller flere nabolande om samarbejde om åbning af støttesystemet – dette idet regeringen forudsætter, at en åbning over for et andet land for en vis andel af den danske støtte bør ledsages af en vis åbning den anden vej, som man fra dansk side kan få gavn af.

Åbningsløsningen modvirker på den måde en diskrimination over for udlandet, men løser ikke problemet én gang for alle,

sådan som finanslovsmodellen med personskattefinansiering gør. Det kan ikke udelukkes, at Kommissionens betingelser for en sådan åbningsløsning ændrer sig over de kommende år. Det skaber dermed en vis usikkerhed om de præcise konsekvenser af åbningsløsningen. Et eksempel er spørgsmålet om, hvor stor en andel af støtten der vil skulle åbnes over for udenlandske VE-producenter.

Jeg vil også nævne, at en åbningsløsning kan kræve, at der gennemføres et udbud af VE-kapacitet i en størrelsesorden, som der ikke nødvendigvis er behov for af hensyn til f.eks. forsyningssikkerheden i Danmark eller for at opfylde andre målsætninger. I så fald vil det indebære forøgede PSO-udgifter i forhold til, hvad der ellers ville have været af udgifter.

Åbningsløsningen rummer som nævnt samarbejde om udbygning med vedvarende energi med andre lande. Jeg vil her gerne sige, at vi i princippet finder det rigtigt godt med øget energisamarbejde mellem landene i Europa i den udstrækning, det kan bidrage til at gøre indsatsen mere omkostningseffektiv. Det gælder også samarbejde om udbygning med vedvarende energi. Det kan øge konkurrencen og dermed nedbringe omkostningerne.

Det er derfor vigtigt at skelne mellem en såkaldt åbningsløsning, som Kommissionen er med til at sætte rammerne for, og et øget samarbejde i fremtiden mellem landene i EU om udbygning med vedvarende energi. Konkret vil et sådant

samarbejde mellem landene jo også kunne ske uafhængigt af den konkrete PSO-løsning, vi når frem til. Det gælder også en situation, hvor finansieringen evt. måtte blive flyttet til finansloven. Her kan vi indgå sådanne samarbejder helt frivilligt, også uden i samme grad at skele til evt. betingelser fra Kommissionen.

INGEN MULIGHEDER ER AFSKREVET

PSO-sagen er, som vi alle ved, kompliceret. Det drejer sig samtidig om mange penge og har stor betydning for den danske energisektor, vores energipolitik og virksomhedernes rammevilkår.

Regeringen arbejder målrettet på at finde en hensigtsmæssig løsning, men det er ikke nogen nem opgave, som jeg håber mine foregående bemærkninger da også viser.

Vi ønsker at sikre, at vi har alternative løsninger, hvis en løsning skulle vise sig u hensigtsmæssig eller vanskelig at gennemføre.

Vi har derfor ikke afskrevet nogen af de mulige løsninger.

Der har helt fra begyndelsen været en god og konstruktiv dialog med Kommissionen om problemstillingen. Der har både været dialog på ministerniveau samt på embedsmandsniveau. Den dialog har vi stadigvæk.

Vi skal finde en hensigtsmæssig og holdbar løsning, der kan iværksættes inden den 1. januar 2017, og der er derfor et vist tidspres.

Regeringen søger den løsning på PSO-sagen, der giver det bedste resultat for Danmark, og som sikrer, at det ikke bliver dyrere for virksomheder og husholdninger.

Regeringen ønsker derfor ikke at haste en løsning igennem, men lægger vægt på at undersøge mulighederne tilstrækkelig grundigt.

Tak for ordet.